

Lausuntopyyntö Tampereen alueen ihmistieteiden eettiselle toimikunnalle

- Tutkimuksen nimi: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön sähköisen terveystarkastuksen ja sitä seuraavien interventioiden yhteys opiskelijoiden opintojen suorittamiseen, opiskeluterveydenhuollon käyntisiin ja palvelukäyttöön

Perustelu lausuntopyynnölle:

Pyydän kohteliaimmin Tampereen alueen ihmistieteiden eettisen toimikunnan lausuntoa yleislääketieteen alan väitöskirjatutkimukselle. Eettisen toimikunnan lausunto on edellytys sille, että tutkimusaineiston omistaja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) luovuttaa aineiston tutkimuskäyttöön. Väitöskirjan osajulkaisuja tullaan julkaisemaan kansainvälisissä lehdissä, jotka niin ikään edellyttävät eettistä arviointia.

Tutkimuksessa ei puututa tutkittavien fyysiseen koskemattomuuteen, ei poiketa tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta, eikä tutkimus ei kohdistu alle 15 vuotiaisiin. Tutkimuksessa ei myöskään esitetä tutkittavilla poikkeuksellisen voimakkaita ärsykejä, eikä aiheuteta henkistä haittaa tai turvallisuusuhkaa tutkittaville.

Pirkkalassa 06.01.2017

Noora Seilo

2.10 Tutkimuksen tiivistelmä

Opiskeluterveydenhuollon keskeisin tehtävä on edistää opiskelijoiden opiskelukykyä. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan opiskeluterveydenhuollon on tehtävä seuloa terveystieteiden tutkimuskeskuksen ensimmäisen vuoden korkeakouluopiskelijoille. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiössä (YTHS) kysely on sähköinen (Sätky) ja sen tarkoituksena on löytää ne opiskelijat, jotka hyötyvät opiskeluterveydenhuollon interventiosta.

Tutkimuksen tarkoituksena on tutkia YTHS:n sähköisen terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja sitä seuraavien interventioiden yhteyttä opiskelijoiden opintojen suorittamiseen ja opiskeluterveydenhuollon palvelukäyttöön sekä käyntisyihin. Interventioita ovat terveystieteiden tutkimuskeskuksen perusteella laadittu vastausviesti opiskelijalle, henkilökohtainen terveystapaaminen ja ohjaaminen suoraan muulle vastaanotolle, kuten fysioterapiaan. Tutkimusryhmä muodostuu vuonna 2011 opintonsa aloittaneista yliopisto-opiskelijoista. Tutkimusaineistona käytetään YTHS:n sähköisen terveystieteiden tutkimuskeskuksen aineistoa ja potilaskertomustietoja, sekä yliopistojen opintorekisteritietoja.

Tutkimuksella saadaan tietoa sähköiseen terveystieteiden tutkimuskeskuksen perustuvan seulontajärjestelmän toimivuudesta opiskelijoiden terveyden edistämisessä. Tietoa voidaan käyttää seulontajärjestelmän ja sen taustalla olevan lainsäädännön kehittämiseen.

3. Tutkimuksesta vastaavan henkilön arviointi tutkimuksen eettisyydestä

Tutkimuksessa ei puututa tutkittavien fyysiseen tai psyykkiseen koskemattomuuteen. Tutkimus on rekisteritutkimus, eikä tutkittavia lähestytä henkilökohtaisesti. Tietosuojasta ja yksityisyydestä huolehditaan kappaleessa 7 kuvatulla tavalla niin, ettei yksilöityihin tietoihin ole pääsyä kuin päättäjällä. Tutkimuksessa noudatetaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatimia ohjeita ”Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsittelyminen”.

Tutkimuksessa yhdistetään eri rekisteritietoja (sähköinen terveystieteiden tutkimuskeskuksen aineisto, YTHS:n potilastietojärjestelmätiedot ja yliopistojen opintorekisteritiedot), minkä vuoksi sille haetaan myös THL:n tutkimuslupa.

4. Tiedote tutkittaville

Kyseessä on rekisteritutkimus. Tutkittavien ei tiedoteta tutkimuksesta.

5. Suostumuslomake

Kyseessä on rekisteritutkimus. Tutkittavilta ei pyydetä suostumusta.

6. Muu annettava materiaali

Kyseessä on rekisteritutkimus. Tutkittaville ei anneta mitään materiaalia.

**TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA**

Lausunto 4/2017 lausuntopyynnöstä 2/2017: ”Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön sähköisen terveystarkastuksen ja sitä seuraavien interventioiden yhteys opiskelijoiden opintojen suorittamiseen, opiskeluterveydenhuollon käytäntöihin ja palvelukäyttöön Tutkimuksen työnimi: ”Patients’ experiences of quality in GP appointments in Finnish primary health care: patient enablement and access to care. Potilaan kokemuksia yleislääkärin vastaanoton laadusta suomalaisessa perusterveydenhuollossa: pärjäämisen tunne ja hoidon saatavuus” (väitöskirjatutkija Noora Seilo, lääketieteen ja biotieteiden tiedekunta)

Toimikunnan lausunto: Toimikunta on käsitellyt lausuntopyyntönne kokouksessaan 23.1.2017. Toimikunta pyytää huomioimaan ja tarkistamaan seuraavat seikat:

- Tarkennus tutkimuksen aloittamisen aikatauluun. Ilmeisesti tutkimus aloitetaan vasta eettisen toimikunnan lausunnon jälkeen?
- Rekisteriselosteen kohdassa 9 todetaan, että tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja kohdassa 10 todennäköisesti viittaa siihen, että tutkimusaineisto säilytetään tunnistetiedoin Tietoarkistoon. Selonteko edellä mainitusta pyydetään, koska tieto on ristiriitainen.
- Edellä mainittuun liittyen aineistonhallinta-kohdassa tulisi mainita tutkijan hallussa olevien tunnistetietojen hävittämisestä.
- Lausuntopyynnössä käytetään termiä ”tutkimusryhmä”. Sanan tilalle tulisi vaihtaa termi ”tutkittavat”.

Selonteko edellä mainituista pyydetään lähettämään toimikunnan sihteerille toimikunnan puheenjohtajan, esittelijän ja sihteerin tarkistusta varten (heikki.eilo@uta.fi).

Tampere 24.1.2017

Puheenjohtaja

Merk.
Kirsti Uusi-Rasi

Sihteeri

Heikki Eilo